

Parlamentul
Republicii Moldova

[RM] nr. [200-01]

[21 aprilie 2020]

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Comisia Economie, Buget și Finanțe

AMENDAMENT

**la Proiectul de lege privind instituirea unor măsuri de susținere
a activității de întreprinzător și modificarea unor acte
normative**

(nr.155 din 17.04.2020)

Cu referire la proiectul de lege menționat (nr. 155 din 14.04.2020), înaintez următorul amendament:

Art. I. În articolul I ale proiectului de lege, după Capitolul II, se adaugă următorul Capitol:

**Capitolul III. Programul de garantare de către stat a creditelor
contractate de agenții economici afectați de criza pandemică
COVID-19**

Articolul 1. Scopul legii

Scopul prezentei legi constă în crearea cadrului juridic pentru implementarea Programului de garantare de către stat a creditelor contractate de agenții economici afectați de criza pandemică COVID-19.

Articolul 2. Obiectul Programului

(1) Obiectul Programului îl reprezintă mecanismul de garantare de către stat a creditelor contractate de agenții economici afectați de criza pandemică COVID-19.

Digitally signed by Marian Radu
Date: 2020.04.22 14:14:32 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Articolul 3. Subiecții Programului

Subiecți ai Programului sunt:

- a. beneficiarul – întreprindere mică sau mijlocie care îndeplinește criteriile de eligibilitate stabilite pentru Program și obține un credit de la un creditor;
- b. creditorul - banca sau organizația de creditare nebancară;
- c. garantul – Guvernul, prin intermediul Ministerului Finanțelor, care delegă Organizației pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (în continuare – *ODIMM*) dreptul să emită garanții în numele și pe contul statului, în favoarea creditorului, în limitele plafoanelor aprobate prin această lege.

Articolul 4. Criteriile de eligibilitate pentru beneficiarii Programului

Pentru a beneficia de programul de garantare a creditelor, agentul economic trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

- a) Persoană fizică cu activitate de întreprinzător sau persoană juridică care corespunde criteriilor de clasificare stipulate în Legea nr. 179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, art. 4 și 5;
- b) Să dețină rulaje operaționale lunare în ultimele 12 luni de la data contractării creditului;
- c) **Să nu aibă restanțe la bugetul** public național cu termenul de scadență expirat , la data de 31 decembrie 2019;
- d) Să înregistreze o scădere a venitului din vânzări nu mai mică de 40% în perioada 1-30 aprilie 2020 în comparație cu 1-29 februarie 2020.

Articolul 5. Criteriile de eligibilitate pentru băncile finanțatoare

(1) Creditorul care are semnat cu ODIMM un acord tip de colaborare, prevăzut la art. 13 alin. (7) Legea nr. 179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

Articolul 6. Condițiile Programului

(1) Agentul economic care întrunește criteriile de eligibilitate prevăzute la art. 4 este în drept să solicite acordarea unui credit în cadrul Programului, cu condiția că:

- a) accesează un credit în perioada 1 mai - 31 decembrie 2020;
- b) solicită un credit care nu este mai mare decât rulajul operațional mediu lunar al ultimelor 12 luni până la perioada de carantină, multiplicat la 3, iar valoarea creditului nu va depăși 5.000.000 lei;
- c) Pentru întreprinderile micro sau întreprinderile mici care nu au depus situații financiare la data solicitării creditului garantat, valoarea maximă a finanțării pentru creditele/liniile de credit pentru capital de lucru va fi calculată ca dublul mediei cheltuielilor aferente capitalului de lucru din balanțele lunare;
- d) termenul de rambursare a contractului de credit este de cel puțin 9 luni.

Articolul 7. Garanția de stat

- (1) Fondul de garantare este stabilit la 2 miliarde lei;
- (2) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, Guvernul, în persoana Ministerului Finanțelor, este împuternicit:
 - a) să emită garanții de stat în favoarea creditorilor din cadrul Programului;
 - b) să mandateze ODIMM pentru a emite garanții de stat, în numele și pe contul statului, în favoarea creditorilor din cadrul Programului, pentru a încheia cu creditorii contracte de garanție de stat și pentru a încheia cu beneficiarii contracte de acordare a garanției de stat și contracte de ipotecă.
- (3) Creditele oferite în cadrul Programului sunt garantat de stat în cotă de 80% din soldul creditului (suma principală), exceptând dobânzile, comisioanele și alte plăți bancare.
- (4) Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii nu va aplica comision de garantare beneficiarilor de creditele

garantate prin Programul de garantare de către stat a creditelor contractate de agenții economici afectați de criza pandemică COVID-19.

Articolul 8. Executarea creditului în cazul incapacității de plată

(1) Odată cu clasificarea creditului ca neperformant potrivit actelor Băncii Naționale a Moldovei, ca urmare a neachitării sumei principale și a dobânzii în decurs de 91 de zile și a solicitării plății garanției de stat, banca inițiază imediat procesul de executare a creditului în modul stabilit de legislația în vigoare.

(2) Banca finanțatoare notifică ODIMM, în termen de 10 zile lucrătoare, cu privire la declararea creditului ca default.

(3) Banca finanțatoare va transfera, în termen de 5 zile lucrătoare de la data încasării mijloacelor bănești din executarea garanțiilor pe credit, Ministerului Finanțelor 80% din suma mijloacelor bănești obținute (cu deducerea cheltuielilor de executare a dreptului de gaj), dar nu mai mult decât suma primită ca urmare a activării garanției de stat. Pentru orice întârziere, Ministerul Finanțelor va percepe de la banca finanțatoare o dobândă egală cu rata de bază stabilită de Banca Națională a Moldovei

(4) Creanțele rezultate din garanțiile de stat acordate și plătite băncii în cadrul Programului și neacoperite integral în urma executării creditului sunt încasate din contul beneficiarului prin decizia Ministerului Finanțelor, care este document executoriu.

Articolul 9. Dispoziții finale

Guvernul, în termen de 10 zile :

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- b) va elabora și va aproba regulamente și alte acte normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi.

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul amendament este elaborat de deputatul Radu Marian. Acest amendament vine să modifice prevederile proiectului de lege 155 din 17 aprilie 2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative.

Condițiile ce au impus elaborarea amendamentului, finalitățile urmărite

Amendamentul vine ca reacție la necesitățile stringente ale mediului de afaceri de a identifica surse de finanțare în timpul crizei pandemice COVID-19. Conform unui studiu AmCham¹ la care au participat 315 companii (dintre care 290 fiind întreprinderi mici și mijlocii), 88% dintre respondenți au declarat că au fost afectați total sau semnificativ de măsurile de restricție, sau de diminuarea cereri la produse și servicii, iar 74% din aceștia s-au confruntat cu restricții legale cu privire la desfășurarea activității. În același timp, peste 60% din companii s-au confruntat cu scăderea veniturilor mai mari de 35%, iar 9 din 10 companii anticipează că cea mai mare provocare în perioada imediat următoare va fi deficitul de capital circulant.

Aceste provocări riscă să provoace falimentări în lanț ale întreprinderilor mici și mijlocii și disponibilizări în masă ale angajaților, ceea ce ar cauza nu doar o recesiune economică adâncă, ci și instabilitate socială și creșterea criminalității în țară.

Guvernul a propus în cadrul proiectului de lege 155 din 17.04.2020, subvenționarea dobânzilor creditelor contractate pentru plata salariilor personalului, însă această soluție va fi benefică doar companiilor mari cu mijloace circulante disponibile și care pot garanta credite prin patrimoniul

¹ http://www.amcham.md/st_files/2020/04/16/6AmCham%20COVID%20Business%20Impact.pdf

existent. Această măsură nu rezolvă deloc problema accesului la credite pentru întreprinderile mici și mijlocii, întrucât băncile comerciale nu sunt disponibile să acorde credite în lipsa activității economice. În acest condiții, crearea unui fond de garantare a creditelor ar fi una din măsurile mai eficiente care ar deschide accesul la finanțare pentru întreprinderile viabile afectate de criză.

O astfel de măsură, cuplată cu credite directe acordate agenților economici au fost implementate de practic toate țările europene, inclusive în țările din regiune ca România, Rusia, Polonia, sau Turcia.²

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Programul de garantare este disponibil agenților economici care întrunesc următoarele condiții:

- să fie înregistrați ca întreprindere mică sau mijlocie conform prevederilor articolelor. 4 și 5 din legea nr 179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii;
- să dețină rulaje operaționale lunare în ultimele 12 luni de la data contractării creditului;
- să aibă plătite impozitul pe venit și contribuțiile la asigurări sociale și medicale în ultimele 12 luni;
- să fi înregistrat o scădere a venitului din vânzări nu mai mică de 40% în perioada 1-30 aprilie 2020 în comparație cu 1-29 februarie 2020.

Condițiile de accesare a creditului pentru agentul economic sunt următoarele:

- pot fi accesate credite cu termene nu mai mici de 9 luni în cadrul acestui program în perioada 1 mai - 31 decembrie 2020;
- solicită un credit care nu este mai mare decât rulajul operațional mediu lunar al ultimelor 12 luni până la perioada de carantină, multiplicat la 3, iar valoarea creditului nu va depăși 5.000.000 lei.
- pentru întreprinderile micro sau întreprinderile mici care nu au depus situații financiare la data solicitării creditului garantat, valoarea maximă a finanțării

² [https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=119_119680-di6h3ggi4x&title=Covid-19 SME Policy Responses](https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=119_119680-di6h3ggi4x&title=Covid-19_SME_Policy_Responses)

pentru creditele/liniile de credit pentru capital de lucru va fi calculată ca dublul mediei cheltuielilor aferente capitalului de lucru din balanțele lunare.

- statul va garanta 80% din soldul creditului (suma principală), exceptând dobânzile, comisioanele și alte plăți bancare.

Fondul de garantare este stabilit la 2 miliarde lei (cca. 1% din PIB).

Fundamentarea economico-financiară

Costul necesar creării acestui Fond de garantare poate fi estimat în baza ponderii creditelor neperformante pe întreg sistemul bancar, care a fost de 8.1% în luna februarie 2020. Estimând o creștere a ponderii de credite neperformante cu 50% în următoarea perioadă, putem stabili o rată de *default* de 12.15% în perioadă implementării programului. Așadar, în condițiile unui fond de 2 miliarde de lei și unei prag de garantare de 80%, estimăm un cost de 184.4 milioane de lei (2 miliarde lei * 12.15% * 80%).

Sursa de finanțare a acestui program pot include 3 surse: (1) reducerea cheltuielilor neesențiale ale instituțiilor publice, din care se pot economisi 3-5 miliarde de lei; (2) susținerea necondiționată acordată de partenerii externi (FMI, UE, Banca Mondială și alții); (3) asistența macrofinanciară a UE în valoare de 70 milioane de euro care se pot obține cu condiția îndeplinirii reformelor.

Modul de încorporare a amendamentului

Prezentul amendament este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare și nu necesită elaborarea sau modificarea altor acte normative, cu excepția actelor normative subordonate celor, ce au suferit careva modificări (hotărâri de Guvern, ordine ale autorităților administrației publice centrale etc).